

СТАНОВИЩЕ

от д-р Блага Петрова Маджурова
доцент в ПУ „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив
Факултет по икономически и социални науки

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор ”
в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: *Владимир Владимиров Милев*

Тема: *Финансиране на неправителствения сектор по време на кризи*

Научен ръководител: *проф. д-р Даниела Бобева- Филипова*

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 522 от 18.10.2023г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема “Финансиране на неправителствения сектор по време на кризи” за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е Владимир Милев – докторант към катедра „Финанси и застраховане“.

Предадените от докторант Владимир Милев материали включват документи по представен опис: автобиография, дисертационен труд (в електронен вариант и 4 екземпляра на хартиен носител), автореферат (в електронен вариант и 4 екземпляра на хартиен носител), декларация за оригиналност и достоверност, справка за изпълнение за придобиване на ОНС „доктор“ в съответното професионално направление, списък на публикациите по темата на дисертационния труд, копие на публикациите по темата на дисертационния труд, резюмета на публикациите по темата на дисертационния труд.

Докторантът е приложил 3 броя публикации – статии, от които две са на български език и една на английски език.

Предоставените материали по конкурса съответстват с изискванията и дават възможност за цялостната оценка на дисертационния труд и кандидата.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Владимир Милев притежава бакалавърска степен от СУ „Климент Охридски“ по специалност „Връзки с обществеността“ и магистърска степен от СУ „Св. Климент Охридски“ по специалност „Продуцентство и креативна индустрия“. През 2022г. е зачислен като докторант в катедра „Финанси и застраховане“. Има богат практически опит във връзките с обществеността, както и в неправителствения сектор . Владее английски език.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационното изследване се състои от 169 страници. Разделено е във въведение, три глави и заключение. Има 3 стр. приложения и са използвани 104 български и чуждестранни източници. В логическо отношение дисертацията е издържана според съвременните стандарти. Конструиранияте три глави са балансирани и взаимно свързани.

Тезата, хипотезите са добре формулирани, ясни и поставят проблематиката в дисертационния труд. Изследователят си е поставил реалистични задачи, за които е подбрал подходящи изследователски инструменти. Считам, че ограниченията могат да се допълнят.

Първа глава проследява същността, възникването и спецификата на неправителствени организации и тяхното финансиране. Направен е опит за структуриране и проследяване на развитието на тези организации през историческа систематизация, тяхната същност и систематизация като ясно е подчертана разликата между трети сектор и третичен сектор. Обособена е и тяхната роля през теоретичните концепции. Разграничени са социалното предприемачество и организациите на НПО сектора. Въпреки мотивацията на докторанта, че социалните предприятия произлизат от този сектор това е спорна констатация, тъй като множество автори причисляват като генезис социалното предприемачество към предприемачеството, което след това е претърпяло промени. Следва да се отбележи, че и корпоративната социална отговорност е много по-широка от само посочения ѝ обхват в дисертационния труд.

Втора глава разглежда механизмите за финансиране на неправителствени организации. Разгледани са множество източници на финансиране и фактът, че тяхното финансиране е от стратегическо значение за устойчивостта на сектора. Силната проектна зависимост на тези организации ги прави уязвими и тяхната цел основно е да диверсифицират и поддържат по-широки източници на финансиране. Точно тази устойчивост е тази, която ги би ги позицио-

нирала стабилно в условията на кризи и е индикатор за тяхната значимост, функция и роля. Това е много ясно показано от автора.

Третата глава разглежда видовете кризи и тяхното въздействие върху организациите. Направено е обширно, доколкото този сектор го позволява, емпирично изследване и е предложено използването на гъвкава методология за оценка на финансирането на НПО сектора. Правилно изследователят е посочил тяхното огромно значение по време на кризи, което прави тяхното финансиране от важно значение. Изследването им в контекста на цялостното икономическо развитие е нужно, тъй като тяхното финансиране може да е с антицикличен характер и да има благоприятно въздействие върху целия сектор. Още повече, както авторът е посочил, че НПО секторът има стратегическа роля и като предоставящ бърз и навременен отговор при появата на хуманитарни кризи, каквито бяха епидемията от Covid- 19, войната в Украйна, бежанската криза.

Заклучението показва най-важните изводи от дисертационното изследване, изчерпателно е и следва като логически завършек на цялостния труд.

Научният стил на дисертационното изследване и публикациите е висок, но същевременно изключително разбираем, което показва познаването на проблема в дълбочина.

Смятам, че представеният материал е лична заслуга на докторанта, както и приносите са негови. Не намирам плагиатство. Коректно са цитирани използваните автори.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Актуалността на темата е безспорна. Неправителствените организации и то финансирането им са сравнително неизследван нов субект в контекста на българския академизъм. До голяма степен са и подценявани, въпреки че извършват дейност в сфери, в които публичният и частният сектор са неспособни да предоставят адекватни и бързи решения. Авторът има научни и научно-приложни приноси. Особено значим е основният принос на автора, а именно разглеждането им в контекста на институционалните и социално-икономическите променливи, както и фактът, че тези променливи могат да са социални и финансово-икономически цикли, но също така и сериозни кризи. Особен принос е препоръките за повишаване на финансовата устойчивост и оптимално функциониране на неправителствените организации по време на кризи, чрез конкретни предложения за прилагане на методите на гъвкава трансформация. Освен това в научен план е предложил доказателства чрез емпиричен анализ за това, че кризата може да бъде и възможност.

Посочените приноси носят значимост на разработката за науката и практиката и дават перспективи за бъдещи изследвания.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са три самостоятелни статии – 1. Milev V. (2023) Prospects for virtual currencies in the non-governmental sector, VUZF Review (p. 4-14); 2. Милев В. (2023) Бизнесът като доставчик на решения в хуманитарната сфера, Международна научна конференция „Икономиката на бъдещето“, ВУЗФ, 2023 (стр. 332-341); 3. Милев В. (2022) Финансиране на неправителствения сектор по време на криза в контекста на ситуацията с бежанците от Украйна, Бежанците: днес и утре, бр. 11(02)/2022, БСБМ, ВКБООН, ISSN 2683-1120 (стр. 64-69)

Броят на публикациите като изискуеми точки отговаря на необходимите, съгласно изискванията. Всички са свързани с тематиката на дисертационния труд и обогатяват проблематиката с допълнително разгледани въпроси.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Предоставените материали отговарят на минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

7. Автореферат

Авторефератът е в обем от 38 страници и съдържа всички необходими реквизити. Отразява коректно основните резултати, изводи, приноси и препоръки, постигнати в дисертационния труд.

8. Критични забележки и препоръки

Препоръчвам да се публикува дисертационният труд. Би било добре ако постигнатите научни и научно-приложни резултати се направят достояние на повече учени като се публикуват на английски език в чуждестранни научни издания. Включване към научно-изследователски проекти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидатът Владимир Милев **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Владимир Владимиров Милев в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика;

17.11.2023 г.

Рецензент:

доц. д-р Блага Петрова Маджурова